

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 02.09.2019
Sayı: -120.07-E.00000527401

E.00000527401

7/12439-6K-163

GÜNLÜ

Sayı : 75833232-610
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-488358 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah KOÇ tarafından tevcih edilen 7/12439 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULLAH KOÇ'UN

7/12439 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Seçim bölgem olan Ağrı ilinin sanayi bölgesi, sanayi esnafı, zanaatkârları ve emekçileri, merkezi ve yerel idarenin ihmali, ilgisizliği ve kamu hizmetlerinin sunulmasındaki yetersizlik nedeniyle, kentin refahına maalesef yeterli bir katkı sunamamaktadır. Esasen Ağrı sanayi bölgesi esnafı, merkezi ve yerel idarenin sebep olduğu aşağıdaki sorunlar nedeniyle ayakta kalma mücadelesi vermektedir.

Şöyle ki:

I. Ağrı geneline ve Ağrı Sanayi Sitesi'ne elektrik enerjisi sağlayan Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. ile ilgili olarak halkın ve esnafın şikâyetleri çığ gibi büyümektedir. Zira bu şirket insan ve yurttaş onurunu hiçe sayıp tüm halkı potansiyel hırsız ilan edercesine, elektrik sayaçlarını konut ve işyerlerinden söküp dışarıdaki elektrik direklerine monte etmektedir. Genel olarak şehir halkı, özellikle de Ağrı Sanayi Sitesi esnaf ve zanaatkârı bu saldırgan uygulamayı insan onuruna ve kişi saygınlığına yönelmiş bir vicdansızlık olarak görmektedir. Bu incitici uygulama ayrıca hem işleri aksatmak hem de esnaf ve zanaatkârın huzurunu kaçırmak yoluyla şehrin ekonomisine ve sanayi sitesindeki faaliyetlere darbe vurmaktadır.

II. Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. sadece yukarıdaki incitici ve saldırgan uygulamalarla esnafın işini baltalamakla kalmıyor, sık sık başvurduğu elektrik kesintileri yoluyla da sanayi esnafını büyük sıkıntılara maruz bırakmaktadır. Elektrik kesintileri nedeniyle alınan işleri zamanında bitirememek ve/veya yeni iş alamamak sanayi esnafı için günlük bir sıkıntıya dönüşmüştür.

III. Ağrı Sanayi Sitesi'nin en önemli sıkıntılarından biri de altyapı yetersizliğidir. Siteyi şehre bağlayan yollar yazın toz-toprak, kışın ise çamurdan geçilememektedir. Daha da önemlisi, neredeyse tümüyle çukurlarla kaplı olan yolda araçlar yıpranıp harap olmaktadır.

IV. Ağrı Sanayi Sitesi yerleşkesi eski ve ihtiyaca cevap verecek yeterlilikte olmadığı için hemen yanı başına eklenecek tesis ve binalarla mevcut site genişletilmelidir. Bunun yanı sıra sanayi sitesi ayrıca modernize edilmelidir. Ağrı Sanayi Sitesi'nin başka bir yere taşınması gibi projelerden söz edilmekte ise de sitenin yerinin değiştirilmemesi elzemdir. Zira sanayi esnafı geçen zaman içinde ancak bir düzen ve sistem oturtabilmiş, yeni yeni toparlanmaya ve geleceğe yönelik planlar yapıp projeleri hayata geçirmeye başlamıştır. Taşınma bunu sekteye uğratacaktır.

V. Belediye ve diğer kamu hizmetleri yetersiz olarak verilmekte, Ağrı Sanayi Sitesi yerel ve merkezi idare tarafından ihmal edilmektedir. Örneğin kış aylarında kapanan yolların açılması gecikmekte, bu nedenle sanayi faaliyetleri kış aylarında yavaşlamakta veya durmaktadır.

VI. Yukarıdaki sorunlarla bağlantılı olarak şehir halkı ve özellikle de girişimci ve müteahhitler, Ağrı Sanayi Sitesi yerine komşu kentlerin sanayi bölgelerini/sitelerini tercih

etmektedir. Bundan dolayı şehrin serveti dışarıya taşınmakta, ekonomisi ise gerekli gelişmeyi sağlayamamaktadır.

VII. Ekonomik kriz ile hammadde pahalılığı da eklenince, sanayi esnafının mevcut sıkıntılardan kurtulması mümkün olmamaktadır. Sonuç olarak Ağrı sanayisine, ihtiyaç duyduğu kapsamlı ve uzun vadeye yayılan destek projeleri ile yeterli ve kaliteli kamu hizmetlerinin acilen ve hemen sunulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Belediye ve benzeri yerel ve merkezi idare teşkilatı ile, yukarıda anılan elektrik dağıtım şirketinin Ağrı Sanayi Sitesi'ne yönelik olumsuz yaklaşımını (halkın incitici uygulamalara maruz bırakılması, kamu hizmetleri ile yolların yetersizliği vs.) sona erdirecek bir plan veya girişiminiz var mı veya yakın zamanda olacak mı?

Soru 2- Ağrı ilinin kalkınmada öncelikli iller arasında olduğu hususu malumunuz olmakla, bu vesileyle Ağrı sanayisine destek mahiyetinde bir kalkınma, teşvik ve/veya kredi projeniz var mı veya yakın zamanda olacak mı?

Soru 3- Sermaye ve mali/finansal kaynak sıkıntısı çeken ve ekonomik krizden çok kötü bir şekilde etkilenen Ağrı Sanayi Sitesi esnafını teşvikten yararlandırmak veya onlara su ve elektrik gibi kamu hizmetlerini ücretsiz olarak sunmak gibi bir girişiminiz olacak mı?

Soru 4- Ağrı Sanayi Sitesi esnafına faizsiz kredi sunmak yoluyla, onların toparlanmalarını ve hem şehir hem de ülke ekonomisine katkıda bulunmalarının önünü açmak gibi bir projeniz var mı veya olacak mı?

Soru 5- Ağrı halkının servetinin bu kentten çıkışını ve beyin göçünü asgariye çekmek amacıyla, kentin ve vilayetin altyapı ve sair kamu hizmetlerini batıdaki standartlara yaklaştırmak, bu minvalde sanayisine katkıda bulunmak için bir projeniz var mı veya olacak mı?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3-4-5- Bakanlığımızca Ağrı İlimizde, yetki ve sorumluluklarımız çerçevesinde; imalat sanayi altyapısının güçlendirilmesi, rekabet gücünün artırılması, girişimciliğin özendirilmesi, KOBİ'lerin nitelik ve niceliğinin artırılması, Organize Sanayi Bölgelerinin planlanması ve geliştirilmesi gibi hedefler çerçevesinde, çeşitli proje ve çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen Kararname çerçevesinde; organize sanayi bölgelerinin (OSB) faaliyetleri için gerekli olan ve Bakanlıkça uygun görülecek projelerin tamamına kadar olan kısmı, sanayi sitelerinin altyapılarının tamamı ve üstyapı tesislerinin yüzde yetmiş kadar olan kısmı kredi ile desteklenmektedir. Bu kapsamda OSB ve Sanayi Sitelerine düşük faizli, uzun vadeli kredi verilmek suretiyle sanayi ve sanayici esnafımıza yardımcı olunmaktadır. Ancak, Ağrı Sanayi Sitesinde elektrik ile ilgili yaşanan sorunlar ve söz konusu talepler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK)'nın görev alanına girmektedir.

Öte yandan; 01/01/2013 tarihinden geçerli olmak üzere Ağrı ilimizin Kalkınmada Öncelikli Yöre kapsamında olması nedeniyle, OSB'lerin yapımı için kullandırılan kredinin faiz oranı yıllık % 1, kredinin vadesi ise; kredinin kullandırıldığı tarihten itibaren 5 yılı ödemesiz toplam 15 yıldır. OSB Kanuna eklenen Ek Madde 3 ile Bakanlığımız kredisi kullanan OSB'deki tahsis edilmemiş parsellerde en az 10 kişilik istihdam taahhüt eden yatırımcılara, Ağrı OSB'de % 100 indirimli olarak tahsis edilmesi imkânı getirilmiş olup; uygulama 05/06/2018 tarihinden itibaren 05/06/2021 tarihine kadar geçerlidir.

Ağrı OSB için bugüne kadar tarafımızca kullandırılan toplam kredi tutarı 2019 yılı fiyatlarıyla 31.3 milyon TL'ye karşılık gelmektedir. İlâveten, Ağrı'da toplam 652 işyerlik 5 Sanayi Sitesi de hizmete sunulmuştur. Bu projeler için Bakanlığımızca kullandırılan kredi tutarı 67.2 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Bakanlığımızca kamu kaynaklarının rasyonel kullanımı açısından, proje, ihale ve yapım süreçlerinde kontrol ve denetim görevi yürütülmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız yatırımcı bir kuruluş olmayıp, koşulları önceden belirlenen vade ve faiz oranları nispetinde geri alınan ve dolayısıyla kredi veren kuruluş statüsündedir. Söz konusu projelere ait inşaatlar OSB ve Sanayi Siteleri Yönetimlerinin sorumluluğu altında yürütülmekte olup, yatırım planlamasında OSB ve Sanayi Siteleri il bazlı belirlenmemekte, buna karşılık yapılacak tüm yatırımlar için planlama yapılarak OSB ve Sanayi Siteleri Yönetimlerinden gelecek talepler ilgili mevzuatlar çerçevesinde Yatırım Programı çalışmalarında değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, DAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığımız, 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de belirtilen görev tanımlarına binaen çeşitli sektörlerde ve alanlarda hizmet vermektedir. Kurulduğu günden itibaren tarım, eğitim, sanayi ve turizm sektörlerinde çeşitli projeler hayata geçirilmiştir. DAP İdaresi, yatırım programına girmiş olan programlar/projeler kapsamında proje teklif çağrılarına çıkmak suretiyle proje yürütücüsü olacak paydaş kurumların projelerine finansal destek sağlamaktadır. Bu kapsamda; 2013-2018 yılları arası Ağrı'nın kalkınmasını hızlandırmak adına tarım, enerji, eğitim ve DKH-sosyal sektörlerinde toplam 55 projeye 30 milyon TL ödenek aktarılmıştır. Bu arada, Serhat Kalkınma Ajansı tarafından da, devlet destekleri hakkında Ağrı halkını bilgilendirmek amacıyla Eylül ayı içerisinde destek veren tüm kurumların sunum yapacağı bir organizasyon planlanmaktadır.

Ağrı İlimiz; 2011 yılında gerçekleştirilen SEGE çalışması çerçevesinde oluşturulan 6. Bölgede yer almakta ve sistem kapsamında en avantajlı destek oran ve süreleri ile desteklenmektedir. Yatırım Teşvik Sistemimiz kapsamında Ağrı İlimizde; asgari yatırım tutarı ve/veya kapasite koşulunun sağlanması halinde tarım ve tarımsal sanayi, makine imalat sanayi, kimya sektörü, enerji, madencilik, tekstil-hazır giyim, turizm, sağlık, eğitim ve diğer hizmet alanları gibi birçok yatırım projeleri desteklenmekte olup, vergisel, finansal ve istihdama yönelik desteklerden yararlanılabilmektedir.

Bu kapsamda yatırımcılarımıza; KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi (*yatırım tutarının %50'si oranında, OSB'de ise %55'i oranında*), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (*10 yıl, OSB'de 12 yıl*), Yatırım Yeri Tahsisi, KDV İadesi ile Faiz Desteği (*1,8 milyon TL'ye kadar*) sağlanabilmektedir. Ayrıca, 6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için ilave olarak, Sigorta Primi Desteği (*10 yıl*) ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği (*10 yıl*) de sunulmaktadır.

Bunun yanında, 2016/9495 sayılı “Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımları Verilmesine İlişkin Karar” çerçevesinde; ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılama, arz güvenliğini sağlama, dışa bağımlılığını azaltma, teknolojik dönüşümünü sağlama, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek olma, niteliklerini haiz yatırımlar; proje bazlı olarak ilave ve daha yoğun şekilde desteklenmektedir.

2012 - 2018 döneminde Ağrı ilimiz için 6.507 kişilik istihdam öngören toplam 1,1 milyar TL tutarında 127 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Ağrı İlimizde faaliyet gösteren sanayici, yatırımcı, KOBİ ve girişimcilerimize sunmakta olduğumuz imkânlar, yeni dönemde de artarak devam edecektir.